

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	สาระ ดนตรี
หน่วยที่ 3 ดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง วิธีตีตพิน	เวลา 4 ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคเรียนที่ 1

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ.2.1 ป. 6/4 ใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลง ดนตรีที่มีจังหวะและทำนองง่าย

สาระสำคัญ

วิธีการตีตพินที่สมบูรณ์เป็นการใช้นิ้วมือข้างซ้ายกดที่ตำแหน่งของเสียงโน้ตตัวบนสายพิณ แล้วใช้มือข้างขวาจับปิ๊กโน้ตตัวที่ 1 และ 3 ของแต่ละห้องเพลงและตีตลงโน้ตตัวที่ 2 และ 4 ของแต่ละห้องเพลง

จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถตีตพินตามโน้ตที่ครูกำหนดให้ได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ความซื่อสัตย์
2. การมีวินัย
3. ความขยันหมั่นเพียร
4. ความมีน้ำใจ

สาระการเรียนรู้

การสร้างสรรค์รูปแบบจังหวะและทำนองด้วยเครื่องดนตรี

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นรับรู้รูปแบบโดยครูสาธิต

1. ครูบรรเลงพิณลายแม่ฮ้างกล่อมลูกให้นักเรียนฟัง แล้วซักถามนักเรียนว่าเคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ นักเรียนอยากตีตพินเพลงนี้เป็นหรือไม่

2. ครูอธิบายวิธีการตีตพิน โดยใช้โน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 1 ประกอบการอธิบายดังนี้

จังหวะที่ 1 ไม่มีโน้ต ไม่ต้องบรรเลง (ลูกตกที่ห้องที่ 4)

จังหวะที่ 2 มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 1 ชั้นที่ 4 เสียง “ลากกลาง” โน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ตีค) **ตีตลง** 1 ครั้ง **ตีตขึ้น** 1 ครั้ง **ตีตลง** 1 ครั้ง คร่อมข้ามไปจังหวะที่ 3 เป็น**ตีตขึ้น** 1 ครั้ง (รวมปฏิบัติตีตขึ้นลง 4 ครั้ง)

จังหวะที่ 3 มือซ้ายนิ้วชี้กดสายพิณสายที่ 1 ชั้นที่ 3 เสียง “ซอลกลาง” โน้ตตัวที่ 2 ของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ดีด) **ดีดลง** ครั้ง จากนั้นมือซ้ายไม่ต้องกดสายพิณ มือขวา**ดีดลง**สายเปล่าสายที่ 1 โน้ตเสียง “มี” เป็นโน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลงจำนวน 1 ครั้ง **ดีดขึ้น** 1 ครั้ง **ดีดลง** 1 ครั้ง คร่อมข้ามไปจังหวะที่ 4 เป็น**ดีดขึ้น** 1 ครั้ง

จังหวะที่ 4 มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 2 ชั้นที่ 4 เสียง “เรกลาง” โน้ตตัวที่ 2 ของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ดีด) **ดีดลง** 1 ครั้ง จากนั้นมือซ้ายไม่ต้องกดสายพิณ มือขวา**ดีดลง**สายเปล่าสายที่ 1 โน้ตเสียง “มีกลาง” เป็นโน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลงจำนวน 1 ครั้ง **ดีดขึ้น** 1 ครั้ง **ดีดลง** 1 ครั้ง คร่อมข้ามไปจังหวะที่ 5 **ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง** (จังหวะที่ 5 ไม่มีโน้ตบรรเลง) และคร่อมไปถึง จังหวะที่ 6 เป็น **ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น**

จังหวะที่ 5 ไม่มีโน้ต ไม่ต้องบรรเลง

จังหวะที่ 6 มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 2 ชั้นที่ 3 เสียง “โดกลาง” โน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ดีด)**ดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง** คร่อมไปถึงจังหวะที่ 7 ดีดขึ้น อีก 1 ครั้ง

จังหวะที่ 7 มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 2 ชั้นที่ 4 เสียง “เรกลาง” โน้ตตัวที่ 2 ของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ดีด) ดีดลง 1 ครั้ง จากนั้น มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 1 เสียง “ซอลกลาง” เป็นโน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลง มือขวาดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง คร่อมไปถึงจังหวะที่ 8 เป็น ดีดขึ้นอีก 1 ครั้ง

จังหวะที่ 8 มือซ้ายนิ้วกลางกดสายพิณสายที่ 2 ชั้นที่ 4 เสียง “เรกลาง” โน้ตตัวที่ 2 ของห้องเพลง มือขวาจับปิ๊ก (ไม้ดีด) ดีดลง 1 ครั้ง จากนั้น มือซ้ายไม่ต้องกดสายพิณ มือขวา**ดีดลง**สายเปล่าสายที่ 1 โน้ตเสียง “มีกลาง” เป็นโน้ตตัวสุดท้ายของห้องเพลงจำนวน 1 ครั้ง **ดีดขึ้น** 1 ครั้ง **ดีดลง** 1 ครั้ง คร่อมข้ามไปจังหวะที่ 5 เป็น **ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น-ดีดลง** (จังหวะที่ 1 บรรทัดที่ 2 ไม่มีโน้ตบรรเลง) และคร่อมไปถึงจังหวะที่ 2 เป็น **ดีดขึ้น-ดีดลง-ดีดขึ้น**

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
	โน้ต	---	1--ล	-ซ-ม	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	---	---M	- --	-M--
1	สายพิณ	---	---๑	-๑-๑	-๒-๑
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	---	---4	-3--	-4--
	การดีดขึ้นลง	---	---↓↑	↑↓-↓↑	↑↓-↓↑
	โน้ต	---	---ด	-ร-ช	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	---	---I	-M-I	-M--
1	สายพิณ	๑๑๑๑	---๒	-๒-๑	-๒-๑
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	---	---3	-4-3	-4--
	การดีดขึ้นลง	↑↓↑↓↑↓	↑↓↑↓↑↓	↑↓-↓↑	↑↓-↓↑

ขั้นการปฏิบัติตามการสาธิต

1. ครูสาธิตวิธีการตีพิมพ์โน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 1 แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยครูฝึกให้จังหวะและร้องโน้ต

---	1---ล	-ช-ม	-ร-ม
-----	-------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
1	โน้ต	---	1---ล	-ช-ม	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	---	---M	-I--	-M--
	สายพิณ	---	---๑	-๑-๑	-๒-๑
	ขั้นพินขั้นที่ 1	---	---4	-3--	-4--
	การตีตขึ้นลง	---	---↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

---	---ด	-ร-ช	-ร-ม
-----	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 5	จังหวะที่ 6	จังหวะที่ 7	จังหวะที่ 8
1	โน้ต	---	---ด	-ร-ช	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	---	---I	-M-I	-M--
	สายพิณ	๑๑๑๑	---๒	-๒-๑	-๒-๑
	ขั้นพินขั้นที่ 1	---	---3	-4-3	-4--
	การตีตขึ้นลง	---	↑↓↑↓↑↓	↑↓↑↓↑↓	↑↓-↓↑↓

2. ครูสาธิตวิธีการตีพิมพ์โน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 2 แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยครูฝึกให้จังหวะและร้องโน้ต

---	-ล-ม	-ร-ม	-ช-ด
-----	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
2	โน้ต	---	-ล-ม	-ร-ม	-ช-ด
	นิ้วมือซ้าย	---	---	-M--	-I-M
	สายพิณ	๑๑๑๑	-๒-๑	-๒-๑	-๑-๒
	ขั้นพินขั้นที่ 1	---	---	-4--	-3-3
	การตีตขึ้นลง	---	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

-ท-ด	-ร-ม	-ช-ด	-ร-ม
------	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 5	จังหวะที่ 6	จังหวะที่ 7	จังหวะที่ 8
2	โน้ต	-ท-ด	-ร-ม	--ช-ด	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	- -	-M--	- -	-M--
	สายพิณ	-๒-๒	-๒-๑	-๑-๒	-๒-๑
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	-2-3	-4--	-3-3	-4--
	การดีดขึ้นลง	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

3. ครูสาธิตวิธีการดีดพิณโน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 3 แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยครูฝึกให้จังหวะและร้องโน้ต

---ล	-ดํ-ล	-ช-ม	-ร-ม
------	-------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
3	โน้ต	---ล	-ดํ-ล	-ช-ม	-ร-ม
	นิ้วมือซ้าย	---M	-R-M	- --	-M--
	สายพิณ	---๑	-๑-๑	-๑-๑	-๒-๑
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	---4	-6-4	-3--	-4--
	การดีดขึ้นลง	↑↓↑↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

---ร	-ล-ด	---ร	-ม-ช
------	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 5	จังหวะที่ 6	จังหวะที่ 7	จังหวะที่ 8
3	โน้ต	---ร	-ล-ด	---ร	-ม-ช
	นิ้วมือซ้าย	---M	---	---M	---
	สายพิณ	---๑	-๒-๒	---๒	-๑-๑
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	---4	---3	---4	---3
	การดีดขึ้นลง	↑↓↑↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↑↓↓↑↓	↑↓-↓↑↓

4. ครูสาธิตวิธีการดีดพิณโน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 4 แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยครูฝึกให้จังหวะและร้องโน้ต

-ช-ด	-ร-ม	---ร	-ล-ด
------	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
4	โน้ต	-ช-ด	-ร-ม	---ร	-ล-ด
	นิ้วมือซ้าย	- -	-M--	---M	---
	สายพิณ	-๑-๒	-๒-๑	---๒	-๒-๒
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	-3-3	-4--	---4	---3
	การดีดขึ้นลง	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓↑↓↑↓	↑↓↑↓↑↓

-ล-ช	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
------	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 5	จังหวะที่ 6	จังหวะที่ 7	จังหวะที่ 8
4	โน้ต	-ล-ช	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
	นิ้วมือซ้าย	---	---M	- --	- --
	สายพิณ	-๒-๑	-๑-๒	-๒-๒	-๓-๒
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	---3	---4	-3--	-3--
	การดีดขึ้นลง	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

5. ครูสาธิตวิธีการดีดพิณโน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) บรรทัดที่ 5 แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยครูฝึกให้จังหวะและร้องโน้ต

---	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
-----	------	------	------

บรรทัดที่	วรรคหน้า	จังหวะที่ 1	จังหวะที่ 2	จังหวะที่ 3	จังหวะที่ 4
5	โน้ต	----	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
	นิ้วมือซ้าย	----	---M	- --	- --
	สายพิณ	----	-๑-๒	-๒-๒	-๓-๒
	ชั้นพิณชั้นที่ 1	----	---4	-3--	-3--
	การดีดขึ้นลง	↑↓↑↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓	↑↓-↓↑↓

ขั้นปฏิบัติได้เอง

ให้นักเรียนบรรเลงเพลงลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) โดยดูตามโน้ตต่อไปนี้

----	1--ล	-ช-ม	-ร-ม	----	---ด	-ร-ช	-ร-ม
----	-ล-ม	-ร-ม	-ช-ด	-ท-ด	-ร-ม	-ช-ด	-ร-ม
---ล	-ด-ล	-ช-ม	-ร-ม	---ร	-ล-ด	---ร	-ม-ช
-ช-ด	-ร-ม	---ร	-ล-ด	-ล-ช	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
----	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล				

ขั้นปฏิบัติได้อย่างชำนาญ

ให้นักเรียนบรรเลงเพลงลายแม่ฮ้างกล่อมลูก ท่อนที่ 1 (สะอื้น) โดยไม่ต้องดูโน้ต

ขั้นการประยุกต์และสร้างสรรค์

ให้นักเรียนบรรเลงเพลงตามโน้ตในใบความรู้ที่ 1 และ ใบความรู้ที่ 2

สื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้

1. ดนตรีพื้นบ้าน (พิณ)
2. ใบความรู้ที่ 1 โน้ตเพลงลายแม่ฮ้างกล่อมลูก
3. ใบความรู้ที่ 2 โน้ตเพลงลายเต้ยโขง

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การวัด	การแปลความหมาย
จุดประสงค์การเรียนรู้ - สามารถตีตีพิณตามโน้ต ที่ครูกำหนดให้ได้	สังเกต	แบบประเมิน	80-100% =5 70-79% =4 60-69% =3 50-59% =2 0-49% =1	4.51-5.00 = มากที่สุด 3.51-4.50 = มาก 2.51-3.50 = ปานกลาง 1.00-1.50 = น้อยที่สุด
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ - ความซื่อสัตย์ - การมีวินัย - ความขยันหมั่นเพียร - ความมีน้ำใจ	สังเกต	แบบประเมิน	5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 1=น้อยที่สุด	4.51-5.00 = มากที่สุด 3.51-4.50 = มาก 2.51-3.50 = ปานกลาง 1.00-1.50 = น้อยที่สุด

ใบความรู้ที่ 1
โน้ตลายแม่ฮ้างกล่อมลูก

ท่อนที่ 1 (สะอื้น)

----	1---ล	-ช-ม	-ร-ม	----	---ด	-ร-ช	-ร-ม
----	-ล-ม	-ร-ม	-ช-ด	-ท-ด	-ร-ม	-ช-ด	-ร-ม
---ล	-ด-ล	-ช-ม	-ร-ม	---ร	-ล-ด	---ร	-ม-ช
-ช-ด	-ร-ม	---ร	-ล-ด	-ล-ช	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล
----	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล				

ท่อนที่ 2 (ร้องไห้)

				----	2---ล	-ด-ร	-ม-ด
-ท-ด	-ม-ด	-ร-ช	-ร-ม	----	---ม	-ร-ม	-ช-ล
----	-ร-ล	-ด-ช	-ล-ม	----	-ล-ม	-ช-ร	-ม-ค
-ท-ด	-ม-ด	-ร-ช	-ร-ม	----	-ล-ม	-ช-ร	-ม-ค
---ร	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล	----	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล

ท่อนที่ 3 (รำพัน)

----	3---ล	-ช-ม	-ร-ม	----	---ร	-ด-ล	-ช-ล
------	-------	------	------	------	------	------	------

ท่อนจบ (ให้ลงจบหลังที่ท่อนที่ 1 หรือหลังท่อนที่ 2)

	(จบ)-ช-ร	-ม-ด	-ล-ม	----	-ช-ร	-ม-ด	-ล-ร
----	-ช-ร	-ม-ด	-ล-ม	----	-ช-ร	-ม-ด	-ล-ร
----	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล	-ด-ร	-ม-ร	-ด-ล	-ช-ล

ใบความรู้ที่ 2
โน้ตเพลงลายเต้ยโขง

---ล	---ช	-ม-ล	---ช	-ด-ล	---ช	-ม-ล	----
---ล	---ช	-ม-ล	---ช	-ด-ล	---ช	-ม-ล	----
-ช-ม	---ว	-ด-ม	---ว	-ช-ม	---ว	-ด-ล	---ด
-ว-ม	-ว-ด	-ช-ล	---ด	-ว-ม	-ว-ด	-ช-ล	----

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายบำเหน็จ ป้องปัด)

ผู้อำนวยการโรงเรียนมะนะศึกษา

บันทึกกิจกรรมหลังการสอน

ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นายสุวิทย์ เหล่าดีม)